

LETNO POROČILO
CIPRE SLOVENIJA, DRUŠTVA ZA
VARSTVO ALP

LETO: 2018

LJUBLJANA, 7. 3. 2019

I. PROJEKTI

ALPSKA KONVENCIJA

Beležimo redno udeležbo na sestanki Medresorske koordinacijske skupine – CIPRA Slovenija ima vlogo opazovalke.

V dnevih Alpske konvencije 2018 smo v sodelovanju z Ministrstvom za okolje in prostor, Omrežjem občin: Povezanost v Alpah ter CIPRO International pripravili Letno strokovno konferenco: *Alpski turizem: Vključuje kakovost življenja!*

Ob mednarodnem dnevu gora, 11. 12. je član CIPRE, mag. Borut Peršolja pripravil stališče ob Mednarodnem dnevu gora, ki je na voljo: <https://www.cipra.org/sl/sporocila-za-medije/gore-so-pomembne>

Na pobudo CIPRE International smo podali stališče do delovanja AK v obdobju 2015-2018, ki bo predstavljeno na Alpskem tednu v Innsbrucku (april 2019).

ALPMEDIA TER ALPE NA ODRU

V sodelovanju s CIPRO International smo izdajali elektronske novice Alpmedia, ki jih bere več kot 27.000 bralcev po celotnem alpskem loku. Sooblikovali smo novice z lokalnega okolja na temo energetske samozadostnosti, preselitve risov, inovativne uporabe kozolcev, podali stališče do Energetskega koncepta Slovenije ipd. Novičnik leta 2018 so zbrani za povezavi: <https://www.cipra.org/sl/e-novice/alpmedia-arhiv-novic/>

S CIPRO International smo izdali tudi Alpe na odru, kjer je letos osrednja tema pokrajina. Revija je dostopna na tej povezavi: <https://www.cipra.org/sl/cipra/international/publikacije/alpe-na-odru>

MREŽA PLAN B ZA SLOVENIJO

Koordinirali smo Koalicijo za trajnostno prometno politiko, ki vključuje redna srečanja, obveščanje, izmenjavo stališč, redno spremljanje prometne politike... Koalicija deluje znotraj mreže PlanB za Slovenijo kot ena izmed delovnih skupin. V letu 2018 so naše aktivnosti poleg navedenih obsegale:

- **Odziv na širjenje ljubljanske obvoznice** KTRP se je na širitev ljubljanske obvoznice odzvala že leta 2011, takrat na študijo DARS-a, ki je predvidel širitev ljubljanske obvoznice v 6-pasovnico in širitev vpadnic. V luči širjenja dela Koseze-Kozarje in drugih načrtovanih projektov, v KTRP smo v KTRP pripravili odziv, ki je bil medijsko prepoznan kot pomembna tema. Matej Ogrin je nastopil v Dnevniku, imel intervju v Mladini ter častniku Dnevnik. Dokument je dobil tudi veliko podpore na socialnih omrežjih. Dopis s študijo je bil poslan tudi vsem občinam LUR-a.

<https://www.cipra.org/sl/cipra/slovenija/aktivnosti-v-teku/koalicija-za-trajnostno-prometno-politiko-mreza-planb/odziv-siritev-ljubljanskega-avtocestnega-obroca>

- **Revidacija in nove Teze trajnostne prometne politike.** Teze za trajnostno prometno politiko Slovenije (2006) so nastale kot odgovor na napore slovenske vlade v letu 2005, da sprejme

prometno politiko Slovenije. Po štirih letih so se te teze pregledale in jih uredile glede na stanje prometa 2010. Z novembrom smo začeli proces prenove Teze trajnostne prometne politike 3.0, ki so dokončane v maju. Objavljene bodo po parlamentarnih volitvah.

<https://www.cipra.org/sl/cipra/slovenija/aktivnosti-v-teku/koalicija-za-trajnostno-prometno-politiko-mreza-planb/teze-za-trajnostno-prometno-politiko-slovenije-spremenjene-2010>

- **Pregleda kakovosti analize zraka.** Izdelava dokumenta: Pregled kakovosti zraka v Sloveniji z vidika prometnega onesnaževanja v obdobju 2003–2017.
- **Analiza spletne ankete: Vizija – Trajnostni promet 2025, 1. 7. 2018.** Politične stranke so sodelovale v spletni anketi Vizija – Trajnostni promet 2025, kjer so se opredelile do ciljev na razvoju trajnostnega prometa. Večina političnih strank se je do ciljev opredelila pozitivno, kar je dobra popotnica za oblikovanje trajnostno naravnane prometne politike v mandatu sedanje vlade.
<http://www.planbzaslovenijo.si/43-news/461-rezultati-spletne-ankete-vizija-trajnostni-promet-2025>
- **Dopisi:**
  - o **državnemu sekretarju** glede izboljšanja avtoprevoznitva v Sloveniji, 21. 5. Je bil g. Lebnu poslan dopis z vprašanji, ki se porajajo članom KTPP-ja.
  - o **povabilo ministrici MZI k sodelovanju z NVO, 20. 9. 2018.** Poslali smo pismo ministrici za infrastrukturo Alenki Bratušek in državni sekretarki Nini Mauhler, kjer jih pozivamo k nadaljevanju sodelovanja med MZI in NVO.
- **Srečanja:**
  - o **s predstavniki LMŠ na temo TTP, 16. 7. 2018.** Predstavniki KTPP so se srečali s predstavniki LMŠ, kjer so predstavili točke, ki so ključne za razvoj Slovenije na področju trajnostnega prometa. Predstavljeni so bili cilji na področju javnega potniškega prometa, kolesarjenja, pešačenja ter nasploh prometnega načrtovanja.
  - o **S Službo za trajnostno mobilnost na Mzi.**
- **Predavanja in udeležbe na dogodkih:**
  - o Iskrin okoljski seminar: (Ne)trajnostna mobilnost in zdravje - se vozimo v bolj zdravo prihodnost? Matej Ogrin – tema: Trajnostna mobilnost v Sloveniji
  - o udeležba na dogodku »Zakaj JPP ne bi bil brezplačen«, Mreža za prostor, 21. 5. Na dogodku je bila prisotna Špela Berlot.
  - o udeležba na dogodku Posvet o spremembah povračila potnih stroškov, ki ga je pripravilo društvo FOCUS (15. 11. 2018).
- **Obveščanje:**
  - o **poslani novičniki KTPP** – na pobudo enega izmed članov KTPP-ja se vsak teden naročnikom novičnika pošlje pregled medijskih objav povezanih s prometom.
  - o **odprto pismo proti širitvi Dunajske ceste, 13. 9. 2018.** KTPP v odprtem pismu nasprotuje širitvi Dunajske ceste, ki jo je v prometni študiji za potrebe izdelave novega zazidalnega načrta na skrajnem južnem delu slepe Parmove ulice izdelala družba PNZ.
<https://www.cipra.org/sl/sporocila-za-medije/odprto-pismo-koalicija-za-trajnostno-prometno-politiko-odlocno-nasprotuje-siritvi-dunajske-cest>

<https://www.cipra.org/sl/porocila-za-medije/koalicija-za-trajnostno-prometno-politiko-ponovno-odlocno-proti-siritvi-dunajske-ceste>

- **Komuniciranje vseh prej naštetih vsebin preko socialnih omrežij ter sporočil za medije.**

USMERJANJE OBISKA V TRIGLAVSKEM NARODNEM PARKU

Celotna operacija Usmerjanje obiska v Triglavskem narodnem parku je neposredno in posredno namenjena ohranjanju narave in naravne dediščine, habitatov in biodiverziete, ki predstavljajo potencialne za razvoj novih inovativnih turističnih in gospodarskih storitev ter produktov. V okviru operacije bomo usmerjali obisk z najbolj občutljivih in kritičnih območij znotraj parka na manj obremenjena območja in ustrezno urejena območja, ki lahko prenesejo večje obremenitve. Z usmerjanjem obiskovalcev iz visokogorja in občutljivih con Triglavskega narodnega parka (v nadaljevanju TNP) na obrobje parka bomo pripomogli k razvoju podeželskih območij s poudarkom na pospeševanju lokalnega razvoja podeželja. Operacija bo predstavljala podlage in priložnosti za gospodarski in turistični razvoj omenjenih področij.

CIPRA Slovenija v projektu izvaja sledeče aktivnosti:

- Priprava interpretacijskega e-priročnika za gorske prelaze in doline.
- Izvedba delavnic za turistične delavce.
- Soorganizacija študijske ture za odločevalce in deležnike.
- Soorganizacija prireditve brez avtomobila (zapiranje alpske doline ipd.).

Sklad: *EKSRP – Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja*

Trajanje operacije: november 2018–december 2020

Partnerji: Razvojna agencija Zgornje Gorenjske, Javni zavod Triglavski narodni park, Turizem Bohinj, Občina Bohinj, Občina Kranjska Gora, CIPRA Slovenija

LIVINGLABS

Projekt Living Labs/Živi laboratoriji med seboj povezuje ljudi, ki pripadajo različnim generacijam in prihajajo iz različnih alpskih držav, ter zagotavlja skupen razvoj procesnega in strokovnega znanja. Skladno z namenom projekta je uporabljen participativni pristop, ki temelji na načelih soustvarjanja med mladimi talenti, starimi od 18 do 30 let, okoljskimi nevladnimi organizacijami, civilno družbo in politiki. Udeleženci tega medgeneracijskega projekta se zavzemajo za udejanjanje trajnostnega razvoja v Alpah na lokalni, nacionalni in mednarodni ravni. Za prihodnost, kakršno si želimo, je pomembno, da si že danes postavimo prave razvojne usmeritve in spregovorimo o tem, kako je mogoče trajnostno uporabljati razpoložljive naravne vire.

V Sloveniji smo v lanskem letu izvedli dve aktivnosti, kjer so sodelovali mladi. V sklopu letne mednarodne konference na Bledu smo izvedli delavnico z mladimi udeleženci. V novembru 2018 smo se na pobudo LivingLabs mladih odpravili na avstrijsko Koroško. Preučiti smo kakovost življenja v odvisnosti od turizma, predvsem smo se ukvarjali s kulturnim-literarnim turizmom v dolini Lepene ter varstvom narave z vidika naravnih nesreč (vetrolom).

<https://www.cipra.org/sl/cipra/international/projekti/tekoci-projekti/living-labs>

OGENJ V ALPAH - WHATSALP

Z akcijo Ogenj v Alpah 2018 smo želeli opozoriti na problematiko gorskih jezer, ki zaradi človeškega vpliva in napačnih odločitev umirajo. Z mladimi iz projekta [What'sAlp](#) smo raziskovali razloge za umiranje Dvojnega jezera v dolini Triglavskih jezer ter razmišljali o možnih rešitvah. V projektu sodeluje tudi Triglavski narodni park, ki problematiko [Dvojnega jezera naslavljajo tudi s projektom Vrh Julijcev](#).

Namen dogodka je bil spregovoriti o problematiki slovenskih gorskih jezer, skrbi za vodne vire ter poiškati možne rešitve za Dvojno jezero ter ostala onesnažena gorska jezera. Spregovorili smo tudi o vlogi gornikov pri ohranjanju naravne in kulturne dediščine ter tako podpreti prizadevanja za ohranitev slovenske gorske identitete. Ogenj v Alpah je bil medijsko zelo prepoznan, mladi so s filmčkom kandidirali tudi na mladinskem natečaju GAYA, kjer so bili izbrani med finaliste. Udeležili so se slavnostne podelitve v Grenoblu ter krepili zagovorništvo za varstvo narave v mednarodni skupnosti.

- <https://www.cipra.org/sl/cipra/slovenija/aktivnosti-v-teku/ogenj-v-alpah/ogenj-v-alpah-2018>
- <https://www.cipra.org/sl/sporocila-za-medije/prizgali-ogenj-upanja-za-slovenska-gorska-jezera>
- https://www.youtube.com/watch?v=_NJ4RR1vjko

IZHODIŠČA ZA KRAJINSKO POLITIKO: VARSTVO, RAZVOJ IN UPRAVLJANJE KRAJINE

S projektom **Varstvo in razvoj slovenske krajine: Izhodišča za oblikovanje krajinske politike** želimo opozoriti na zmanjševanje kakovosti in razvojne vrednosti slovenske krajine kot skupnega razvojnega vira, ki smo ji priča v zadnjih desetletjih in predstaviti možnosti za celovito varstvo, načrtovanje in upravljanje krajine, ki jih odpirata priprava in sprejem Krajinske politike Slovenije.

Krajina je omejen naravni vir, zato potrebuje vzdržno in skrbno varovanje, upravljanje in načrtovanje. Krajina je del slovenske in evropske kulturne in naravne dediščine ter vrednota, ki bistveno prispeva k utrjevanju prepoznavnosti in identitete državljanov, prispeva k človekovi kakovosti bivanja ter med drugimi predstavlja tudi gospodarski potencial.

Z Evropsko konvencijo o krajini (EKK) je Svet Evrope želel zagotoviti inštrument, ki bo omogočil enotno varstvo, upravljanje in načrtovanje vseh evropskih krajin. V Sloveniji je EKK v veljavi od leta 2004, vendar država še ni sprejela Krajinske politike, ki bi EKK operacionalizirala. Z aktualnim stanjem smo izjema v evropskem prostoru, saj so države podpisnice Evropske konvencije o krajini, krajinske politike večinoma sprejele in jo intenzivno izvajajo.

Med drugim menimo, da **država še ne prepozna krajine kot strateškega razvojnega vira** kar se kaže v neskladnosti resorjev in sektorjev pri upravljanju prostora, odsotnosti mehanizmov urejanja krajine v prostorskih aktih, nadzoru nad izvajanjem posegov v prostor ter ukrepov za vzdrževanje in ohranjanje krajin. V Sloveniji smo priča razvrednotenju krajine ki ga povzročajo :

- razpršena gradnja v predmestjih in na podeželju,
- tipološko neustrezna pozidava na vinogradniških območjih,
- oglaševanje v javnem prostoru,
- gradnja novih turističnih kapacitet in funkcionalnih kmetijskih objektov,
- opuščanje primarne rabe in zaraščanje,

- zanemarjanje in nestrokovno vzdrževanje zelenih površin v urbanem okolju ...

V projektu navedeno problematiko naslavljamo preko sledečih aktivnosti:

- Priprava strokovnih izhodišč za oblikovanje Krajinske politike Slovenije preko analize stanja in primerjalne analize tujih praks, oblikovanje fokusne skupine ter štirih tematskih delavnic (upravljanje zavarovanih območij, razvoj podeželja, dediščinske krajine, turistični razvoj).
- Intenzivno vključevanje strokovne javnosti v oblikovanje predlogov ciljev in ukrepov Krajinske politike Slovenije.
- Organizacija delavnic za širšo javnost z namenom ozaveščanja in promocije krajine.
- Vzpostavitev spletnega portala namenjenega Krajinski politiki Slovenije, ki bo služil kot platforma pri nadaljnjih aktivnostih usklajevanja, izdelovanja in sprejemanja Krajinske politike Slovenije.
- www.krajinskapolitika.si
- Trajanje projekta: 1. 8. 2018–31. 10. 2019
- Vodilni partner: Društvo krajinskih arhitektov Slovenije, partnerji: IPOP, CIPRA
- Financer: Ministrstvo za okolje in prostor

V letu 2018 smo oblikovali spletno stran, aktivno komunicirali preko socialnih omrežij, pripravili več analiz in se pripravljali na izvedbo tematskih delavnic in delavnic za širšo javnost po Sloveniji.

GOZDNI VRTEC

V Sloveniji za enkrat še ne poznamo gozdnih šol in gozdnih vrtcev v taki obliki kot v tujini, vendar se v okviru številnih projektov stvari na to temo premikajo (npr. Mreža gozdnih vrtcev in šol). Tako je že marsikateri vrtec začel kontinuirano izvajati vzgojno – izobraževalni proces v naravnih okoljih. Prav tako so tudi v nekaterih šolah začeli izvajati poučevanje nekaterih predmetov v gozdu.

Za namen promocije in ozaveščanja o pomenu proste igre in stiku z naravo za najmlajše smo izvedli dve ekskurziji v gozdni vrtec v Avstrijo. Ekskurzijo smo organizirali za Kranjske vrtce ter vrtec Škofljica. Skupno več kot 80 vzgojiteljic.

<https://www.cipra.org/sl/novice/z-blatnimi-cevlji-do-nasmehov>

LETNA KONFERENCA CIPRE: ALPSKI TURIZEM: »VKLJUČUJE KAKOVOST ŽIVLJENJA!« 25.-26.5.2018, BLED

S CIPRO International, Omrežjem občin: Povezanost v Alpah ter pod okriljem Alpske konvencije smo organizirali letno strokovno konferenco CIPRE na Bledu. Ukvarjali smo se z vprašanji alpskega turizma, tudi s poudarki na varstvu narave, lokalnih regionalnih verigah in drugo.

Turizem je alpskemu prostoru pripomogel do relativne blaginje. V številnih regijah sicer še zmeraj predstavlja pomemben, če ne osrednji vir prihodkov, toda obenem botruje tudi številnim izzivom, kot denimo pretiranemu izkoriščanju gorskega prostora in nenadzorovani rasti. Skorajda nepregledne množice gostov, glasna scena razposajencih uživačev in navidez brezkončna pločevinasta kača, ki se po gorah vije ob koncih tedna, v številnih krajih netijo vse večje dvome domačinov in domačink v smotrnost turizma..

Kako razvijati turizem, ki bo temeljil na razvoju celovitih ponudb, ki vključujejo endogene razvojne potencialne? Kako lahko goste, domačine in začasne prebivalce vključimo v skupno prihodnost

turističnega območja? Na kakšen način učinkovito mrežiti turizem, kmetijstvo, kulturo, obrt, izobraževanje v okviru naravnih danosti? Kakšne oblike ponudb bodo koristne tako za turistične obiskovalce kot za lokalno prebivalstvo? Kakšno ravnovesje doprinese blaginjo celotni regiji? In, nenazadnje, kdo pravzaprav sprejema in udejanja odločitve?

Na konferenci smo organizirali panele na temo ohranjanja narave in razvoja turizma, vključevanja lokalnega prebivalstva v trajnostni turistični razvoj ipd. Organizirali smo strokovno ekskurzijo na Jezersko, saj so v lanskem letu vstopili v mrežo gorniških vas. Koncept gorniških vasi podpira mehak in trajnostni turizem, ki zagotavlja ohranjanje naravne in kulturne dediščine.

O konferenci: <https://www.cipra.org/sl/o-nas/strokovne-konference/letna-strokovna-konferenca-2018>

KODEKS OBNAŠANJA V NARAVI – OBISK V NARAVI

Kodeks je bil pripravljen na pobudo Zveze tabornikov Slovenije, oblikovale in podpisalo pa ga je 27 organizacij. Smernice temeljijo na že uveljavljenem, a ne zapisanem konsenzu slovenske družbe in je neke vrste dogovor med lastniki zemlje, vzgojnimi organizacijami, ki svoje dejavnosti izvajajo v naravi, ostalo civilno družbo in pristojnimi institucijami. Cilj kodeksa je bolj informirati obiskovalce narave ter turiste, kako se v Sloveniji obnašamo v naravi.

Slovenija leži na stiku med alpsko, sredozemsko in celinsko regijo Evrope, zato je njena narava raznolika in lepa. S sistemskim varstvom in izvajanjem številnih aktivnosti želimo zagotoviti, da bi sedanje generacije, ki živijo na tem prostoru, izboljšale svoj odnos do narave in jo posledično ohranjale. Več kot tri četrtine zemljišč je v zasebni lasti, a je vsem dovoljen spoštljiv obisk gozdov, rek, gora in morja ter uporaba poti. Podajanje v naravo na oddih in rekreacijo ima na območju Slovenije dolgo tradicijo, za dober zgled pa skrbi vrsta organizacij.

Obiskovanje narave in uživanje njenih dobrobiti je vse bolj priljubljeno. Domačim se pridružujejo tuji obiskovalci, prav tako se povečuje ponudba za tiste, ki aktivno preživljajo svoj prosti čas v naravi. Da bi naravo in njene dobrobiti ohranili za nas in prihodnje rodove, se je treba močno potruditi.

Zapisani kodeks predstavlja usmeritve, ki spoštujejo zakonodajo ter temeljijo na tradiciji in ravnanjih, izoblikovanih skozi čas. Usmeritve so zapisane splošno in poljudno, tako da jih lahko uporablja vsak.

CIPRA Slovenija je sodelovala v postopku priprave kodeksa, se udeleževala srečanj in komunicirala končni rezultat med člani društva.

<https://www.taborniki.si/projekti/kodeks-obisk-v-naravi/>

SODELOVANJE V SVETU ZA NARAVNE NESREČE

Svet se je sestal na dveh sejah. Seznanili smo se z delom Sveta v preteklem obdobju ter z aktivnostmi URSZR, ki zadevajo področje zaščite in reševanja pred naravnimi in drugimi nesrečami. V okviru obeh sej so predstavili dva projekta: Prožnost alpskih pokrajin zaradi naravnih nesreč (GIAM ZRC SAZU) in POTROG (Potresna varnost v Sloveniji s poudarkom na preventivi in pripravljenosti na potres in obnovi po potresu in potreba po razvoju primerljivega orodja za obvladovanje poplavnih tveganj/ZAG, ARSO in Inštitut za vodarstvo) ter Svetovni gradbeniški forum, ki se bo odvijal aprila 2019 v Ljubljani.

Predstavili so tudi osnutek akcijskega načrta za zmanjšanje tveganj nesreč in ocene tveganj ter zmožnosti za obvladovanje tveganj ter Sendajske kazalnike in Sendajski monitoring za zmanjšanje tveganj nesreč za obdobje 2015–2030 (http://www.sos112.si/slo/tdocs/sendajski_okvir_slo.pdf).

Predstavnik CIPRE Slovenija v svetu je g. Miha Pavšek, član CIPRE Slovenija.

AKTIVNO V ŠOLO

V partnerstvu z Inštitutom za politike prostora (IPOP) in FOCUS, društvo za sonaravni razvoj izvajamo projekt Aktivno v šolo, ki ga financira Ministrstvo za zdravje. Trajanje projekta 2017 – 2019, glavni namen projekta pa je spodbujanje in promocija aktivnega prihoda v šolo skozi izvajanje aktivnosti Pešbusa in Bicivlaka.

V letu 2018 so se izvajale aktivnosti: usposabljanje za koordinatorje aktivnosti Pešbus in Bicivlak na osnovnih šolah, urejanje in priprava gradiv, spremljanje in vrednotenje učinkov izvedb akcije (pomlad, jesen 2018, jesen 2017). Pripravili smo kampanjo za samostojno pot v šolo, v sodelovanju z občino Bled bomo v letu 2019 pripravili mobilnostne načrte za blejske osnovne šole.

CIPRA Slovenija je v projektu odgovorna za vrednotenje rezultatov in spremljanja učinkov projekta.

www.aktivnovsolo.si

CITYWALK

Proti energetsko odgovornim prostorom: vzpostavitev mest za pešačenje v Podonavski regiji (Towards energy responsible places: establishing walkable cities in the Danube Region)

Cilj projekta CityWalk je pomagati mestom v Podonavski regiji, da bodo zmanjšala emisije in hrup ter postala varnejši prostori za življenje, s pomočjo okrepljene vloge trajnostnih oblik mobilnosti, posebej aktivnih oblik transporta – hoja in kolesarjenje. Glavni namen projekta je zato izboljšanje ključnih pogojev za hojo: izboljšanje urbane mobilnosti preko učinkovitega kombiniranja različnih načinov transporta ob zmanjšanih emisijah hrupa in prometnih zastojev, povečanje varnosti, prispevanje k zdravju prebivalcev ter dvig zadovoljstva prebivalcev regije.

CIPRA Slovenija v projektu sodeluje kot zunanji svetovalec za izdelavo strategije in lokalnega načrta za hojo za občino Kamnik. V 2018 smo izvajali študijske sprehode, delavnice z lokalnimi deležniki, analizirali stanje prometa, anketirali prebivalce ter pripravili pilotne aktivnosti.

O projektu CityWalk: <http://www.razvoj.si/?lng=sl&t=projekti&id=2361>

NAJ TE ZAPELJE ZELENA MOBILNOSTI

S projektom ***Naj te zapelje zelena mobilnost*** želimo z inovativnimi organizacijskimi, promocijskimi in izobraževalnimi ukrepi promovirati in izboljšati zasedenost ter s tem izkoriščenost potenciala obstoječe mreže JPP na območju osrednje Gorenjske, t.j. na vplivnem območju mesta Kranj. Na območju je veliko **turistično-rekreacijskih, kulturno-izobraževalnih ter storitvenih ponudb**, ki so dostopne s trajnostnimi oblikami premikanja, vendar se zaradi raznoraznih zadržkov ter nepoznavanja mobilnostnih možnosti prebivalci za doseganje cilja, večkrat raje odločijo za uporabo avtomobila kot hoje, kolesa ter JPP-ja.

Namen projekta je promocija mobilnostnih možnosti, ki jih ponuja obstoječa mreža JPP, med ciljnim skupinami: mladi, družine ter aktivni starostniki. Informirali bomo tudi multiplikatorje (medije, učitelje, prevoznike, zaposlene na občinah, ...) ter generatorje prometa (turistične ponudnike, trgovske centre,

kulturne ustanove) in posledično širšo javnost o mobilnostnih možnostih za doseganje različnih ciljev na območju osrednje Gorenjske.

- Projekt »**Naj te zapelje zelena mobilnost**« izvajata CIPRA Slovenija, društvo za varstvo Alp in Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj.
- Trajanje projekta: 1. 8. 2018-31. 10. 2019
- Financer: Ministrstvo za okolje in prostor

V letu 2018 smo organizirali nočne avtobusne prevoze, izvedli različne raziskave in analize ter krepili mrežo zavezništva na osrednjem Gorenjskem. V letu 2019 pripravljamo aktivnosti spoznavanja naravnih in kulturnih bogastev z JPP, krepitev uporabe JPP z vsakodnevne opravke ipd.

PEŠEC

Promet predstavlja najresnejšo grožnjo za podnebne spremembe, saj emisije iz prometa še kar naraščajo in je največji sektor po deležu izpustov. Sprememba potovalnih navad v smeri opravljanja kratkih poti peš bi prinesla znatne prihranke pri energiji in zmanjšanje izpustov CO₂. Pri tem so neposredni učinki spremembe navad le majhen delež v primerjavi s prihranki, ki bi jih prinesla dolgoročna sprememba vzorca poselitve v smeri trajnostnih in hoji prijaznih mest, ki je v najtesnejši povezavi s potovalnimi navadami.

Projekt s kratkim imenom **Pešec** zato želi **spodbuditi hojo kot prometno prakso in obliko trajnostne mobilnosti**. Cilji projekta so:

1. Izboljšati razumevanje hoje kot prometne prakse
2. Spodbujati spremembe potovalnih navad v smeri opravljanja kratkih poti peš
3. Povezati organizacije in deležnike na področju hoje

Nekateri ključni rezultati projekta bodo: povzetki ključnih obstoječih virov in uporabnih podatkov o hoji, skupno razumevanje ključnih deležnikov o pomenu hoje kot prometne prakse, okrepljeno medijsko komuniciranje o hoji kot prometni praksi, posebna spletna stran <http://pesec.si> namenjena hoji kot prometni praksi, ter akcijski načrt zagovorništva za hojo.

- Trajanje projekta: 1. 8. 2018–31. 10. 2019
- Vodilni partner: IPoP, partnerji: CIPRA Slovenija
- Financer: Ministrstvo za okolje in prostor

www.pesec.si

VOZNI REDI V ALPAH

Ob tej jubilejni 10. izdaji publikacije »Vozni redi v Alpah«, smo uporabnikom želeli predstaviti nov argument za uporabo JPP, in sicer uporabljajte javna prevozna sredstva za spoznavanje novih ljudi!

Generalni sekretar Marcus Reitter, AK pravi: *»Najboljši vir informacij o lokaciji, ki jo nameravate obiskati, so prav ljudje, ki tam živijo/delajo. Oni so tisti, ki vam lahko predstavijo dediščino tega območja! Moj nasvet, draga/i bralka/bralec: obrni se k osebi, ki sedi zraven tebe in se nauči nekaj novega! Pogovarjajte se o tem zakaj potujete z avtobusom/vlakom, o Alpah, ali pa o vaših izkustvih podnebnih sprememb...«*

Izdali smo dvojezično knjižico v kateri je bilo zbranih več kot 45 prog in linij. Izdajo knjižice je podprlo 15 partnerjev.

<https://www.cipra.org/sl/cipra/slovenija/aktivnosti-v-teku/vozni-redi-v-alpah>

DELOVANJE ZNOTRAJ OKOLJSKEGA CENTRA

CIPRA Slovenija je ena od članic Okoljskega centra, kjer sodelujemo preko skupnih sestankov in različnih aktivnosti Info točke. Ker v Info točki ni več informatorjev, sami izvajamo ozaveščevalne in tehnične aktivnosti.

JAVNO NAROČIL TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCIH IN ŠOLAH

V konzorciju z društvom FOCUS, Filozofsko fakulteto UL, Razvojno agencijo Sinergija ter IPOP-om izvajamo JN Ministrstva za infrastrukturo. Namen JN je promocija TM v vrtcih in osnovnih šolah preko igre Beli zajček, igre za osnovno šolo, izobraževanja ter usposabljanj učiteljev na področju TM ipd.

Trajanje: 12/2018–06/2021

Financer: Ministrstvo za infrastrukturo, Evropska sredstva

Predvidena sredstva: 36.560,09 €

OSTALE AKTIVNOSTI:

- pridobivanje stališč JZ TNP in ZVRSN glede posegov na S obali Bohinjskega jezera
- pridobivanje stališč JZ TNP in ZVRSN glede načrtovane Mangartska cesta
- Pobuda varuhinji človekovih pravic: Zahteve za oceno ustavnosti in zakonitosti Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju
- Podpisi peticij (glifosfat, vodna direktiva, TEŠ ipd.)
- Sodelovanje na Evropskem tednu mobilnosti, Bohinj
- Predstavitev CIPRE in Alpske konvencije OŠ Zadobrova.

II. FINANČNO POROČILO ZA LETO 2018

Finančno poročilo za obdobje 01.01.-
31.12.2018

PRILIVI	Državni proračun	11.961,96
	Refundacije potnih stroškov	340,54
	Članarine	141,00
	Prihodki od prodaje storitev	18.860,42
	Prihodki od prodaje publikacij	6.810,00
	donacije - dohodnina	113,56
	SKUPAJ	38.227,48

STROŠKI	Pisarniški in pomožni drobni inventar	53,33
	Nabavna vrednost knjig	
	Stroški materiala za izvedbo projektov	0,00
	Tisk	3.119,62
	Stroški storitev za izvedbo prireditev	3.612,65
	Transportne in druge storitve	1.109,55
	Najemnine	0,00
	Stroški poslovnih prostorov	41,56
	Potni stroški	2.378,85
	Bančne storitve	275,75
	Intelektualne storitve	3.114,16
	Reprezentanca	37,13
	Reklama	54,24
	Študentski servis	5.004,00
	Avtorski honorarji	1.500,00
	Povračila stroškov študentu na praksi	58,24
	Telefon, internet	140,20
	Poštnina	132,85
	Fotokopiranje	63,25
	Druge storitve	
	Stroški plač zaposlenih	15.199,91
	bruto plače	10.542,01
	dajatve na plače	1.697,29
	povračila stroškov	2.960,61
	Amortizacija opreme	85,00
	Tečajne razlike	
	Članarine, takse	192,68
	Negativne evrske izravnave	
	Donacije drugim društvom	250,00
	SKUPAJ	36.422,97
	Presežek prihodkov nad odhodki	1.804,51
	Davek od dohodka	98,90
	Čisti presežek prihodkov nad odhodki	1.705,61